

Kjak

Meinhard Jacobsen
Árni M Dam
Hans Andrias Joensen

Kolumbus egg

Ein hugvekjandi søga havandi í huga makrel málið í Føroyum

Kristoffur Kolumbus fann Amerika tann 12 oktober 1492. Hann hevði nytt 18 ár til at fyrireika tí fyrstu serligu ferðina yvir um Atlants-havið. Hann hevði nýtt tann størsta og besta parting av lívinum til hetta endamál. Kolumbus hevði tosa við sjómenn og lærarar, prinsar og kongar um at “um eg sigli vestur um tað stóra havi so má eg koma á land eitt stað ið ongantið áður hevur verði heimsøkt av europearum. Men fólk flentu at honum og mettu hann verða ein tápu-ligur droymara, fá vóru tey ið trúðu ætlanum hansara.

Tó so til endans gövu tey sponsku kongshjúnini

honum skip til eina royndar-ferð um hav. Kolumbus silgdi yvir um hav og kom framm á fremmant land , har fólk-ið, ið har búði var ørðvísi enn nakað, ið fyrr var kent. Kolumbus helt at hetta land var partur av India.

Tá ið Kolumbus kom heimaftur við tíðindum um hetta nýggja landið var sera stór frøði, hann var fagnaður sum ein hetja, ið hevði givið Spainiu eina nýggja verð. Stórar mannamúgvur komu fyri at siggja hann og vísa honum virðing. Spanska kongahusið bjóðaðu honum at vitja heima á slottinum hvar ið tey við stórar frøði lurtaðu eftir søguni um ferð

hansara. Aldri áður var so nógv virðing synd einum vanligum manni.

Men tað vóru teir, ið vóru sera øvunsjúkir inn á Kolum-bus og sum vóru líka klárir at niðurgerða sum onnur vóru klár at heiðra. ”Hvør er hesin Kolumbus ?” spurdu tey ”og hvat hevur hann gjørt ? Er han ikki bert ein fátakur Italienskur skipari og for restin kundi ikki ein og hvør sjómaður siglt yvir um hav eins og hann hevur gjørt?”

Ein dagin var ein spanskur harri vertur við ein døgurða fyri Kolumbusi, tilstaðar vóru tá eisini fleiri av hesum nejligu persónunum. Teir vóru stoltir og ernir og

ógvuliga skjótt byrjaðu teir at verða ónærligir ímóti Kolumbusi

”Hvat serligt er í, at tú hevur funnið nýtt land handan hav” hatta kundu øll gjørt. Vit kunnu ikki siggja tað serliga í hesum. Øll kunnu sigla tvørtur um hav og øll kunnu sigla fram við oyggjunum har akkurat sum tú hevur gjørt, tað er tað einklasta í verðini at gera tað.”

Kolumbus svaraði als ikki til teir, men hugsaði seg væl um síðan tók hann eitt egg frá einum bordiski og talaði til allar teirra. ”Hvør tykkara kann fáa hetta eggjið, at standa upp eftir enda ?”

Ein fyri og annar eftir royndu at fáa eggjið at stan-da, og eggjið fór runt til all-ar men eingin kláraði at fáa eggjið at standa upp eftir enda. Teir vóru allir á einum máli um, at tað letur seg als ikki gerða at seta eggjið upp eftir enda.

Eggjið endaði sostatt aftur hjá Kolumbusi, ið tók tað og bankaði tann eina endan eitt sindur í borið soleiðis at egg-ið brotnað og endin varð flat-ur. Nú var eingin trupuleiki at fáa eggjið at standa upp eftir enda.

“Mínir harrar” segði hann “hvat er lættari enn at gerða hetta ið tit allir søgdu var ógjørligt ?

Tað er tað einklasta í verðini, øll kunnu gera hetta –eftir at onkur hevur víst teimum, hvussu tað skal gerast”

Sí greinina ”Misnytt ”pum-pu”verkætlan um makrel” aðrastaðni í blaðinum.

Vinarligast
Meinhard Jacobsen
Árni M. Dam
Hans Andrias Joensen

Marin Katrina Frýdal

Skatturin lækkar í Tórshavnar kommunu

Nú fleiri umboð úr báðum andstøðuflokkunum í Tórshavnar býráð, Sam-bandsflokkinum og Fólka-flokkinum, boða frá í fjøl-miðlunum, at teir vilja arbeiða fyri, at skattapro-sentið skal setast niður í figgjarætlanini 2013, so hevur sitandi meiriluti millum Tjóðveldi og Javnaðarflokkin fyri langari tí síðani bæði samtykt og fráboðað, at skatturin lækkar í 2013.

Tað var nevniliga soleiðis,

at tá ið landsstýrið, ið hevur ábyrgdina av eldraðkinum í Føroyum, ikki røkti hesa uppgávu til lítar, so tók Tórs-havnar kommuna, í 2009 á seg at útvega fleiri nýggj ellis- og røktarheimspláss í kommununi, tí tørvurin hjá borgarunum er so ovur-honds stórur. Hetta var ein stór íløga, afturat øðr-um stórum íløgum, sum kommunan hevði í gerð.

Tá ið so figgjarætlanin fyri 2010 varð lögð, varð

avgerð tikin um at hækka kommunuskattin við 1% til at útvega fleiri nýggj røktar-heimspláss. Dentur varð lagdur á, at neyðugt varð at hækka skattin við einum prosent ið varð eyðmerkt einans til eldraðkið.

Tí setti býráðið sær fyri at byggja røktarheim, nevnt Boðanesheimið, til 64 fólk yviri við Strond. Og nú Boðanesheimið vænt-andi verður tikið í nýtslu seinni í árinum, og verk-

ætlanin sostatt er liðug, skal skatturin sum fráboðað sjálvandi setast niður aftur.

Men síðani er tað so hent, at sitandi samgonga í Løgtinginum millum Sam-bandsflokkin, Fólkaflokkin og Sjálvstýrisflokkin, hevur játtað flatskatt, ið gevur skattalætta til tær størru inntøkurnar. Tí eigur at verða kannað, hvussu 1% skattalækkingin í kommunu-skattinum í 2013 kann koma teimum lágu inntøkunum

til góða. Kannað verður, hvørji møguleikar eru inn-an kommunuskattin, sum kann koma teimum lønmót-takarum, ið ikki finga gleði av flatskattinum, til gagns. Ynskiligt er eisini, at hart sperdu barnafamiljunar fá ein skattalætta og hetta kann gerast uppá fleiri hættir t.d. við hægri barnafrádrátti. Hesum fara vit at arbeiða við, nú figgjarætlanin fyri 2013 verður gjørd.

Soleiðis er lagamanni hjá

andstøðulimum at boðað frá, at teir fara at arbeiða fyri skattalætta, tá ið sitandi meiriluti millum Tjóðveldi og Javnaðarflokkin longu hevur samtykt og boðað frá hesum, nú setningurin við at útvega 64 nýggj røktarheimspláss er náddur.